

GEMEINDE/VISCHNAUNCA
DISENTIS/MUSTÉR

Cussegli da vischunaunca
55-2021/2024

Plan da finanzas

2024-2033

M E S S A D I

dalla suprastonza communal al cussegli da vischunaunca

Prezai signur president
Stimadas signuras cusseglieras
Prezai signurs cussegliers

1. Introducziun

Il plan da finanzas ei in impurtont instrument da planisaziun. Per saver supportar las investiziuns che spetgan la vischnaunca e per garantir in saun tenercasa dallas finanzas ha la suprastanza communal definiu entginas directivas internas per la planisaziun da finanzas.

Il plan da finanzas vegn mintgamai elaboraus annualmein e quei pils proxims 10 onns. Ils emprems 5 onns setegn la suprastanza communal vid las directivas internas (punct 2) ch'ein vegnidas definidas. Ils onns 6 entochen 10 ein las investiziuns e tals projects visibels che savessen spitgar la vischnaunca. Aschia sa vegnir analisau las pli impurtontas cefras da clav ch'ein relevantas per tener in bien equiliber denter las investiziuns necessarias e finanzas saunas a liunga vesta.

Sco basa per la planisaziun ha la suprastanza communal definiu la media dil cash-flow (CF) effectiv dils davos tschun onns. Quei ei in principi da segirtad che la suprastanza ha fixau. Cheutras san irregularitads da resultats annuals pli gronds vegnir evitadas. Tschen onns dat ina media plausibla davart la situaziun finanziaria.

2. Principis plan da finanzas

La suprastanza communal ha definiu suandotas siat directivas internas:

- 1) Il plan da finanzas vegn adattaus annualmein e risguarda ils proxims 10 onns.
- 2) La basa per la planisaziun da finanzas ei la media dil cash-flow effectiv dils davos 5 quens annuals = "cash-flow en media"
- 3) Ella planisaziun da finanzas duei tut tenor svilup dalla finanzas vegnir contonschiu in CF planisau denter 75%-100% dil cash-flow en media.
- 4) L'altezia dallas investiziuns ella facultad administrativa planisadas annualmein duei en media dils proxims 5 onns tier in deivet brut en % dalla sviluta da:

sut 50	buca survargar 150% dil cash-flow en media
denter 50-100	buca survargar 100% dil cash-flow en media
denter 100-150	buca survargar 80% dil cash-flow en media
denter 150-200	buca survargar 60% dil cash-flow en media
- 5) Ils emprems 5 onns dalla planisaziun (1-5) ston las directivas internas vegnrisguardadas. Els onns 6-10 duei la planisaziun d'investiziun mussar tgei investiziuns che spetgan tut aunc la vischnaunca.
- 6) Il saldo denter las investiziuns effectivas e las planisadas digl onn precedent vegn mintgamai transferius sigl onn da planisaziun.
- 7) Davart investiziuns extraordinarias che survargan las directivas internas decida il cussegl da vischnaunca sin basa d'ina proposta dalla suprastanza communal. Ina planisaziun da finanzas adequata a liunga vesta sto esser garantida.

3. Planisaziun dall'atgna finanziaziun (CF)

A vesta dall'actuala situaziun finanziala ha la suprastonza communalha decidiu da contonscher igl onn 2024 pils proxims 10 onns in cash-flow (atgna finanziaziun) da **90%** dil cash-flow en media, quei che munta pigl onn 2024:

2024:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'551'722 francs
Cash-flow planisau (90%)	2'296'550 francs

2023:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'369'385 francs
Cash-flow planisau (90%)	2'132'447 francs

2022:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'245'638 francs
Cash-flow planisau (75%)	1'684'228 francs

2021:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'268'610 francs
Cash-flow planisau (75%)	1'701'457 francs

4. Planisaziun d'investiziun netta

Tier in deivet brut actual en % dalla sviulta denter 50-100 % ha la suprastonza communalha decidiu da planisar igl onn 2024 pils proxims 10 onns cun in'altezia d'investiziun dad **80%** dil cash-flow en media. Cun l'enconuschientscha chiei savess aunc dar ils proxims onns investiziuns ella facultad finanziala che han influenza sil deivet brut (denton buca sin il deivet net per habitont), ha la suprastonza decidiu da plitost esser precauts ils emprems 5 onns cun las investiziuns ella facultad administrativa. La summa totala dils emprems 5 onns dalla planisaziun d'investiziun inclusiv saldo digl onn precedent survarga pia buca las directivas internas.

Ils onns 6 entochen 10 dalla planisaziun d'investiziun ei vegniu risguardau ulteriurs projects che vegnan mess en mira dalla suprastonza. Aschia duei il cussegl da vischernaunca survegnir in maletg transparent e cumplessiv tgei che spetga aunc la vischernaunca. Las prioritads d'investiziun sin basa dallas directivas internas metta la suprastonza mintgamai ils emprems 5 onns da planisaziun.

Actualmein vegn pia quintau pils proxims 10 onns cun investiziuns nettas dad 80% dil cash-flow en media, quei che munta:

2024:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'551'722 francs
Investiziuns nettas planisadas (80%)	2'041'378 francs

2023:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'369'385 francs
Investiziuns nettas planisadas (80%)	1'895'508 francs

2022:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'245'638 francs
Investiziuns nettas planisadas (66%)	1'482'121 francs

2021:

Cash-flow en media dils davos 5 onns	2'268'610 francs
Investiziuns nettas planisadas (66%)	1'497'282 francs

Onns 2022 entochen 2024: Annualmein + 4'000'000 francs (directiva 7)

5. Plan d'investiziun net 2024-2033

Il plan d'investiziun preveda pils proxims 10 onns suandontas investiziuns nettas totalas els differents departaments:

Departament: <i>Administraziun, finanzas, economia</i>	total: 2'384'000
Departament: <i>Baghegiar ed infrastructura</i>	total: 6'496'200
Departament: <i>Forestalesser ed agricultura (incl. CF)</i>	total: 6'429'600
Departament: <i>Sanadad, scolaziun, cultura e sport</i>	total: 7'950'000
Departament: <i>Ambient e segirtad</i>	total: 5'895'000

Total: 29'154'800

Cun investiziuns da 17.1 milliuns francs ils proxims 5 onns setegn la suprastanza communal vid sias directivas internas (mira plan d'investiziun detagliau). Ils onns 6 entochen 10 dil plan d'investiziun ein risguardai projects ed investiziuns ordinarias che savessen spitgar la vischnaunca.

Cun investiziuns dad 80% dil CF en media havess la suprastanza communal tenor directivas internas actualmein da principi aunc ulteriur potenzial d'investiziun (directiva 4). Cun l'enconuschiantscha che ulteriuras investiziuns ella facultad finanziaria savessen vegnir e cun risguard sin la reducziun da taglia (niev 99%), ei la decisiun da planisar cun in'altezia dallas investiziuns dad 80% dil CF en media naven digl onn 2024 en mintga cass capeivla e plausibla.

Las investiziuns detagliadas tenor departament ein visiblas ella survesta "plan d'investiziun 2033 – onn 2024".

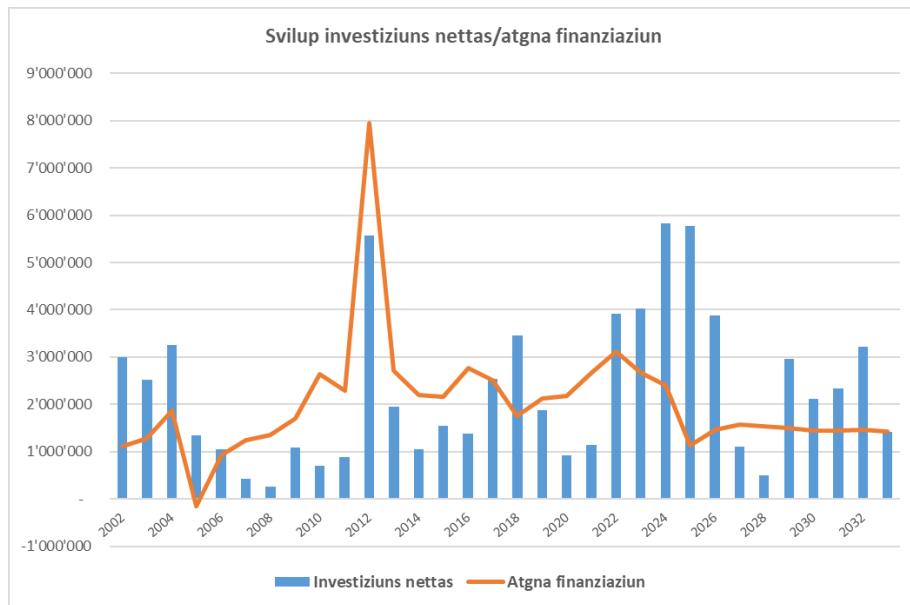
6. Plan da finanzas 2024-2033

Risguardond las directivas internas (cefras da planisaziun) ha la suprastanza communal calculau las cefras indicativas (cefras da clav). Plinavon ei vegniu elaborau in plan da finanzas detagliau per examinar approximativamein il svilup dallas cefras indicativas.

Las duas pli impurtontas cefras indicativas - cun ina planisaziun dall'atgna finanziazion da 90% dil cash-flow en media dils davos 5 onns - adempleschan ils proxims 5 onns, sper las directivas internas (directiva 5), era las directivas cantunalas.

Directivas cantunalas

Deivets netto/habitont (absolut)	sche pusseivel buca dapli che frs. 5'000.--/habitont
Quota deivets brutto (entradas)	buca dapli che 200%

7. Ponderaziuns finalas

Il plan da finanzas ei in bien mied da planisaziun. Cun las directivas internas garantin nus ils proxims 5 onns ina planisaziun da finanzas sauna. Medemamein ein las investiziuns previdas per quels onns supportablas. Las cefras indicativas cantunalas garanteschan plinavon la segirtad planisatoria necessaria a liunga vesta.

Igl ei egl interess dalla suprastanza communal da sviluppar vinavon nossa vischnaunca. Quei svilup progressiv dein nus cun far las investiziuns necessarias planisadas. En quei senn dat il plan da finanzas 2024-2033 ina buna, interessanta e transparenta survesta pils proxims 10 onns.

8. Proposta

Sin fundament dallas ponderaziuns suramenziunadas

proposta

la suprastanza communal al cussegl da vischnaunca:

- da prender enconuschiantscha dil plan da finanzas 2024-2033.

Suprastanza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

René Epp

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 6 da zercladur 2024

- plan d'investiziun 2024-2033
- plan da finanzas detagliau 2024-2033 (survesta, program d'investiziun, quen da gudogn e sperdita)